

علوم و فنون کارآفرینی

مؤلفان:

فرهاد خسروانی

حامد صفاری

علی معصومیان کلشتری

این کتاب با نام علوم و فنون کارآفرینی به عنوان کتاب درسی کارآفرینی و طرح کسب و کار برای کلیه رشته‌ها تدوین شده است.

سرشناسه	: خسروانی، فرهاد، ۱۳۶۱-
عنوان و نام پدیدآور	: علوم و فنون کارآفرینی: همراه با پیوست‌ها/ مؤلفان فرهاد خسروانی، حامد صفاری، علی معصومیان کلشتری. [ویراستار سید صاحب سادات حسینی].
مشخصات نشر	: تهران: پیام‌رسان، ۱۳۹۴.
مشخصات ظاهری	: د، ۳۱۹ ص.: مصور، جدول.
شابک	: ۲-۵۴-۵۱۹۶-۶۰۰-۹۷۸-۱۸۰۰۰۰ ریال
وضعیت فهرست‌نویسی	: فیا
یادداشت	: واژه‌نامه.
یادداشت	: کتابنامه: ص. ۳۱۶-۳۱۹.
موضوع	: کارآفرینی
موضوع	: نوآوری
موضوع	: خلاقیت
موضوع	: خلاقیت در کسب و کار
شناسه افزوده	: صفاری، حامد، ۱۳۶۶-
شناسه افزوده	: معصومیان کلشتری، علی، ۱۳۴۹-
رده‌بندی کنگره	: ۱۳۹۴ ۵NA ۶۱۵/خ HB
رده‌بندی دیویی	: ۳۳۸/۰۰۴
شماره کتابشناسی ملی	: ۲۹۷۵۶۷۴

علوم و فنون کارآفرینی

مؤلفان: فرهاد خسروانی - حامد صفاری - علی معصومیان کلشتری (عضو هیأت علمی دانشگاه علمی کاربردی)

ویراستار: دکتر سید صاحب سادات حسینی

طراح جلد: مسلم عرب باصری

صفحه‌آرایی: مریم طهماسبی

ناشر: پیام‌رسان

نوبت و تاریخ چاپ: چاپ اول، پاییز ۱۳۹۴

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: یزدا

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

قیمت: ۱۸۰۰۰۰ ریال

شابک: ۲-۵۴-۵۱۹۶-۶۰۰-۹۷۸-۱۸۰۰۰۰ / ISBN: 978-600-5196-54-2

کلیه حقوق برای مؤلفان محفوظ است و هرگونه تکثیر به هر شکل بدون اجازه مؤلف ممنوع می‌باشد و پیگرد قانونی دارد.

فهرست مطالب

فصل اول: تاریخچه کارآفرینی در جهان و ایران و ارزیابی شاخص های دیده بان جهانی کارآفرینی در ایران

۳	 مقدمه
۴	 سابقه کارآفرینی در دنیا
۴	 سیر تاریخی مفهوم کارآفرینی
۵	 سابقه کارآفرینی در ایران
۶	 موقعیت کارآفرینی در ایران و جهان
۸	 نگاهی به کارآفرینی در برخی از کشورهای جهان
۹	 بررسی روند کارآفرینی در ایران با استفاده از شاخص های دیده بان جهانی کارآفرینی
۱۰	 نگاهی گذرا به تاریخچه گزارش دیده بان جهانی کارآفرینی
۱۱	 تعریف شاخص کارآفرینی از منظر شاخص دیده بان جهانی کارآفرینی
۱۱	 رویکرد شاخص دیده بان جهانی کارآفرینی
۱۴	 روند شاخص های دیده بان جهانی کارآفرینی در ایران

فصل دوم: خلاقیت و نوآوری

۱۹	 مقدمه
۱۹	 بخش اول: خلاقیت (Creativity)
۲۰	 تعاریف خلاقیت
۲۰	 دیدگاه های خلاقیت
۲۰	 الف) تعریف خلاقیت از دیدگاه روانشناسی
۲۱	 ب) تعریف خلاقیت از دیدگاه اجتماعی
۲۱	 پ) تعریف خلاقیت از دیدگاه سازمانی
۲۲	 فرآیند خلاقیت (Creativity Process)
۲۲	 مدل های فرآیند خلاقیت (Creativity Process Models)
۲۲	 مدل خلاقیت گراهام والاس
۲۳	 مدل خلاقیت آلبرشت
۲۴	 مدل خلاقیت پائول پلسک

۲۵	ویژگی‌های افراد خلاق.....
۲۶	موانع خلاقیت.....
۲۷	موانع فردی خلاقیت.....
۲۷	موانع بیرونی خلاقیت.....
۲۸	تکنیک‌های خلاقیت در کارآفرینی.....
۳۰	تکنیک طوفان ذهنی یا هم‌اندیشی مستقیم (Brain Storming).....
۳۱	تکنیک چرا؟ (Why?).....
۳۱	تکنیک توهم خلاق (Creative Illusion).....
۳۲	تکنیک پی . ام . آی (P.M.I).....
۳۲	تکنیک DOIT.....
۳۳	تکنیک شکوفه‌ی نیلوفر آبی (Lotus Bloosum).....
۳۳	تکنیک چه می‌شود اگر ...؟ (What if ... ?).....
۳۴	تکنیک اسکمپر (SCAMPER).....
۳۶	تکنیک درهم شکستن مفروضات (Assumption Smashing).....
۳۶	تکنیک تجزیه و تحلیل مورفولوژیک (Analysis Morphological).....
۳۷	تکنیک دلفی (Delphi).....
۳۸	تکنیک استخوان ماهی / علت و معلول (Fishbone Diagram).....
۴۱	تکنیک بازگشت به مشتری (Back to the Customer).....
۴۱	تکنیک گروه اسمی (Nominal Gruop).....
۴۲	تکنیک سینکتیکس (Synectics).....
۴۳	تکنیک شش کلاه تفکر (Six Thinking Hats).....
۴۵	تکنیک آیینه مورینو.....
۴۵	تکنیک گردش تخیلی (Excursion Speculative).....
۴۶	تکنیک استفاده از روش چهار عمل اصلی.....
۴۶	تکنیک جابه‌جایی مرزها.....
۴۷	تکنیک تحلیل معطوف به هدف.....
۴۷	بخش دوم: نوآوری (Innovation).....
۴۷	تعاریف نوآوری.....
۴۸	سیر تاریخی تحول نوآوری.....
۴۹	انواع نوآوری.....
۵۰	دلایل رویکرد به نوآوری.....
۵۱	ویژگی‌های نوآوری.....

۵۲	 فرآیند نوآوری
۵۳	 موانع نوآوری
۵۴	 مدل‌های نوآوری
۵۵	 سطوح نوآوری
۵۷	 نظریه حل ابداعانه مسأله یا تکنیک TRIZ
۵۸	 دلایل استفاده از TRIZ
۵۹	 فواید و کاربردهای TRIZ
۵۹	 شباهت و تفاوت‌های خلاقیت و نوآوری
۶۰	 نقش و اهمیت خلاقیت و نوآوری

فصل سوم: اصول و مبانی کارآفرینی

۶۵	 مقدمه
۶۶	 مفاهیم و تعاریف کارآفرینی
۶۶	 الف) کارآفرینی چیست؟
۶۶	 سیر تکاملی نظریه‌های کارآفرینی
۶۷	 ب) کارآفرین کیست؟
۶۸	 تعاریف کارآفرین و کارآفرینی از دیدگاه اندیشمندان
۶۸	 ریچارد کانتیلون (۱۷۳۴ - ۱۶۸۰) Richard Cantillon
۶۸	 ژان باپتیست سی (۱۷۱۲ - ۱۷۸۷) Jean Baptiste Say
۶۸	 رابرت لمب (۱۹۰۲ - R.K. Lamb)
۶۹	 آرتور کول (۱۹۴۶ - A. Cole)
۶۹	 هربرتون ایوانز (۱۹۵۷ - H. Evans)
۶۹	 ردلیچ (۱۹۵۸ - F. Redlich)
۶۹	 مک کله‌لند (۱۹۶۱ - D.M. Clelland)
۶۹	 پنروز (۱۹۶۸ - E. Penrose)
۶۹	 فرانک نایت (۱۸۸۵ - ۱۹۷۲) (Frank Knight)
۶۹	 وایلیک (۱۹۸۰ - Wilke)
۷۰	 کاسون (۱۹۸۲)
۷۰	 پیتر دراگر (۱۹۸۵ - P. Draker)
۷۰	 جفری تیمونز (۱۹۹۰ - J. Timmons)
۷۰	 ژوزف شومپتر (۱۹۳۴ - J. Schumpeter)
۷۰	 اهمیت و دلایل توجه به نقش کارآفرینی

۷۱	انواع کارآفرینی
۷۳	طبقه‌بندی کارآفرینی از نوع دیگر
۷۴	انواع رهیافت‌های کارآفرینی
۷۵	فرآیند کارآفرینی (Process of Entrepreneurship)
۷۸	تأثیرات عوامل اقتصادی، اجتماعی روان‌شناختی و جمعیت‌شناختی کارآفرینی
۷۸	عوامل اقتصادی (Economic Factors)
۷۹	عوامل اجتماعی (Social Factors)
۷۹	عوامل روان‌شناختی یا شخصیتی (Psychological Factors)
۸۰	عوامل جمعیت‌شناختی (Demographic Factors)
۸۱	صفات و ویژگی‌های افراد کارآفرین

فصل چهارم: مدیریت کسب و کار و کارآفرینی

۹۱	مقدمه
۹۱	بخش اول: مدیریت و کارآفرینی
۹۱	تعریف مدیریت
۹۲	وظایف مدیریت
۹۳	برنامه‌ریزی (planning)
۹۴	سازماندهی (organizing)
۹۵	کارگزینی (Staffing)
۹۵	رهبری و هدایت (Leading)
۹۶	کنترل (Controlling)
۹۶	نمودار گانت
۹۷	بخش دوم: بررسی قوانین، مسائل و مقررات تأسیس کسب و کارهای کارآفرینانه
۹۷	طبقه‌بندی واحدهای کسب و کار از نظر نوع فعالیت و تعداد مالک
۹۸	انواع شرکت‌های تجاری
۹۸	تعریف شرکت
۹۸	شرکت سهامی
۹۹	شرکت با مسئولیت محدود
۱۰۰	شرکت تضامنی
۱۰۰	شرکت مختلط غیرسهامی
۱۰۰	شرکت مختلط سهامی
۱۰۱	شرکت نسبی

۱۰۲	شرکت تعاونی
۱۰۲	رویه‌ی مراحل ثبت شرکت‌ها
۱۰۴	علائم تجاری
۱۰۸	کارت بازرگانی
۱۰۹	حق اختراع
۱۱۲	حق تکثیر (کپی رایت)
۱۱۳	بخش سوم: فعالیت‌های مالی، حسابداری، بازاریابی و بین‌الملل در کسب و کارهای کارآفرینانه
۱۱۳	مدیریت مالی و حسابداری
۱۱۴	مفهوم حسابداری
۱۱۴	مفاهیم و معادلات اساسی حسابداری
۱۱۴	دارایی (Asset)
۱۱۴	بدهی (Liability)
۱۱۵	سرمایه (Capital)
۱۱۵	درآمد (Income)
۱۱۵	هزینه (Expense)
۱۱۵	سود (Profit)
۱۱۵	زیان (loss)
۱۱۵	استهلاک (Depreciation)
۱۱۶	ترازنامه (Balance Sheet)
۱۱۶	نقطه سر به سر (Break Even Point)
۱۱۶	ده گام اساسی جهت آماده کردن برنامه مالی
۱۲۰	مدیریت بازاریابی و تبلیغات
۱۲۱	عوامل مهم بازاریابی و تأثیر آن در استراتژی بازار
۱۲۳	شناخت محیط‌های رقابتی
۱۲۳	الف) محیط خُرد بازاریابی (Marketing Micro Environment)
۱۲۵	ب) محیط کلان بازاریابی (Marketing Macro Environment)
۱۲۹	روش‌های تبلیغ
۱۳۱	تکنیک‌های اجرایی تبلیغاتی
۱۳۳	نکات مهم تبلیغاتی و بازاریابی در کسب و کارهای کارآفرینانه
۱۳۵	مراحل ایجاد، رشد و توسعه کسب و کار (تبدیل مشاغل کوچک به مشاغل بزرگ)
۱۳۷	فعالیت‌های کسب و کار کارآفرینانه در حوزه بین‌المللی
۱۳۷	بین‌المللی شدن کسب و کارهای کوچک و متوسط

۱۳۸	 ورود کارآفرینان به فعالیتهای اقتصادی بین‌المللی
۱۴۱	 مقررات صادرات و واردات
۱۴۳	 فناوری اطلاعات و نقش آن در توسعه کسب و کار
۱۴۴	 مزایای فناوری اطلاعات برای توسعه کسب و کار

فصل پنجم: طرح کسب و کار کارآفرینی

۱۴۹	 مقدمه
۱۴۹	 بخش اول: فرهنگ کسب و کار
۱۴۹	 مفهوم فرهنگ
۱۵۰	 مفهوم کار
۱۵۱	 ویژگی‌های کار
۱۵۱	 مفهوم فرهنگ کار
۱۵۲	 فرهنگ کار و کارآفرینی در ایران و جهان
۱۵۲	 الف) فرهنگ کار و کارآفرینی در اسلام و ایران
۱۵۴	 ب) فرهنگ کار و کارآفرینی در جهان
۱۵۷	 دیدگاه‌ها و رویکردهای توسعه فرهنگ کارآفرینی
۱۵۷	 نظریه فرهنگ کارآفرینی تالکوت پارسونز
۱۵۸	 نظریه فرهنگ کارآفرینی ماکس وبر
۱۵۸	 نظریه فرهنگ کارآفرینی مک کله‌لند
۱۵۹	 تأثیر عوامل فرهنگی بر کارآفرینی
۱۶۱	 عوامل مؤثر بر توسعه فرهنگ کارآفرینی
۱۶۴	 بخش دوم: طرح کسب و کار و کارآفرینی
۱۶۴	 مفهوم کسب و کار
۱۶۴	 ویژگی‌های کسب و کار
۱۶۴	 انواع نگرش‌ها به کسب و کار
۱۶۵	 انواع کسب و کار
۱۶۵	 کسب و کار خانگی (Home Business)
۱۶۵	 کسب و کار خانوادگی (Family Business)
۱۶۶	 کسب و کار روستایی (Rural Business)
۱۶۷	 کسب و کار کوچک و متوسط (Small Business)
۱۶۷	 گام‌های شروع یک کسب و کار کوچک
۱۶۹	 کسب و کار بزرگ (Big Business)

۱۶۹	کسب و کار اینترنتی (E-Business)
۱۶۹	تفاوت کسب و کار اینترنتی (E-Business) با تجارت الکترونیکی (E-Commerce)
۱۶۹	طرح کسب و کار
۱۷۰	فلسفه پیدایی طرح کسب و کار
۱۷۱	تعریف طرح کسب و کار (طرح تجاری)
۱۷۱	انواع طرح کسب و کار
۱۷۳	اجزای طرح کسب و کار یک صفحه‌ای
۱۷۶	اجزای طرح کسب و کار جامع
۱۸۲	راهبردهای اشتباه کارآفرینان نوپا در هنگام راهاندازی و توسعه یک کسب و کار جدید
۱۸۶	بخش سوم: آینده‌پژوهی در کسب و کار
۱۸۶	مفهوم آینده‌پژوهی در کسب و کار
۱۸۹	جنبه‌های آینده‌نگاری در کسب و کار
۱۸۹	اهداف آینده‌نگاری در کسب و کار

فصل ششم: زنان و کارآفرینی

۱۹۵	مقدمه
۱۹۶	بخش اول: مبانی کارآفرینی زنان
۱۹۶	مفهوم کارآفرینی زنان
۱۹۶	ضرورت و اهمیت کارآفرینی زنان
۱۹۷	شباهت‌ها و تفاوت‌های زنان و مردان کارآفرین
۱۹۷	الف) شباهت‌های زنان و مردان کارآفرین
۱۹۷	ب) تفاوت‌های زنان و مردان کارآفرین
۲۰۱	عوامل موفقیت زنان در کارآفرینی
۲۰۱	ویژگی زنان کارآفرین موفق
۲۰۳	موانع و مشکلات کارآفرینی زنان در ایران
۲۰۶	وضعیت کارآفرینی زنان در جهان
۲۱۰	بخش دوم: کسب و کار خانگی
۲۱۰	ضرورت‌های توسعه کسب و کار خانگی در ایران
۲۱۱	سابقه کسب و کارهای خانگی در ایران
۲۱۲	دلایل توجه به کسب و کار خانگی
۲۱۲	مزایا و محاسن کسب و کارهای خانگی
۲۱۲	تجارب برخی از کشورهای موفق در حوزه کسب و کار خانگی و کارآفرینی خانوادگی

۲۱۶	قوانین و مقررات حامی کسب و کارهای خانگی در ایران
۲۱۸	شرایط لازم جهت متقاضیان اخذ مجوز کسب و کار خانگی
۲۱۸	مدارک مورد نیاز جهت صدور مجوز کسب و کار خانگی
۲۱۸	مراحل صدور مجوز کسب و کارهای خانگی
۲۱۹	ضوابط پرداخت تسهیلات وام به متقاضیان کسب و کارهای خانگی
۲۱۹	نحوه ثبت نام متقاضیان و بررسی طرح ها در دستگاه اجرایی
۲۱۹	لیست کسب و کارهای خانگی
۲۲۳	بخش سوم: کارآفرینی زنان روستایی
۲۲۴	تعریف و ویژگی های کارآفرینی روستایی
۲۲۴	عوامل مؤثر بر توسعه کارآفرینی روستایی
۲۲۵	سهم اشتغال زنان روستایی در بخش های مختلف اقتصادی
۲۲۷	بررسی کسب و کارهای کارآفرینانه در روستاها
۲۲۸	موانع کارآفرینی زنان روستایی از دیدگاه اندیشمندان
۲۲۹	نگاهی به کشورهای پیشرو در کارآفرینی روستایی

فصل هفتم: پیوست های کارآفرینی

۲۳۵	پیوست ۱: ضرورت آموزش کارآفرینی و معرفی رشته کارآفرینی در دانشگاه های کشور
۲۴۰	پیوست ۲: اشتباهات رایج در مبحث کارآفرینی
۲۴۴	پیوست ۳: زندگی نامه کارآفرینان برتر داخل و خارج از کشور
۲۵۴	پیوست ۴: اصول رزومه نویسی
۲۵۹	پیوست ۵: نمونه فرم اساسنامه شرکت با مسئولیت محدود
۲۶۳	پیوست ۶ فرم و یک نمونه طرح کسب و کار (BP)
۲۹۳	پیوست ۷: پرسشنامه های مرتبط با کارآفرینی
۳۰۹	پیوست ۸: معرفی آدرس ها و لینک های اینترنتی در زمینه کارآفرینی
۳۱۱	پیوست ۹: واژگان و اصطلاحات زبان انگلیسی در کارآفرینی
۳۱۵	منابع و مآخذ
۳۲۰	معرفی مؤلفان کتاب

پیشگفتار مؤلفان

وقتی تاریخ را ورق می‌زنیم و مطالعه می‌کنیم با افراد خاصی مواجه می‌شویم که در عصر خود تأثیرگذار بوده‌اند و در تحول جامعه خود نقش اساسی داشته و دیگران نیز از آن‌ها تأثیر پذیرفته‌اند. این موضوع در همه زمینه‌ها مصداق دارد شعرا از یک شاعر خاص تأثیر گرفته‌اند، علم شیمی یا فیزیک متأثر از نظریه‌های یک دانشمند برجسته است و ریاضیات در طول تاریخ دست‌خوش تحولاتی گردیده که یک شخص آن را پایه‌گذاری کرده است. این تغییرات و این تحولات در روند زندگی جامعه نیز تأثیر گذاشته و آحاد جامعه را از آن بهره‌مند نموده است. اما آن‌چه بیش از پیش به چشم می‌آید آهنگ تغییر سطح زندگی به سمت رفاه و امنیت بیشتر است، یعنی در طول تاریخ افرادی بوده‌اند که با ایجاد تغییر و تحول در روند عادی زندگی مردم، به ارتقاء سطح زندگی آن‌ها کمک کرده‌اند و مردم حضور آن‌ها را در زندگی خود لمس کرده‌اند. در جوامعی که این افراد بیشتر بوده‌اند، جامعه به رفاه، امنیت، پیشرفت و آرامش بیشتری رسیده است. درک این موضوع باعث شده است تا جوامع به حضور این افراد بیشتر اهمیت داده و توجه بیشتری به آن‌ها نمایند و زمینه و امکانات را برای آن‌ها مهیا کنند تا بتوانند برای جامعه خود مفیدتر بوده و در ارتقاء سطح کیفی زندگی مردم خود تأثیرگذار باشند. این افراد توانایی خاصی دارند و آن اینکه می‌توانند تمام این تغییرات و تحولات انجام شده در تمام علوم را عملاً وارد زندگی مردم کنند و نتیجه آن را در ذائقه افراد جامعه شیرین کنند. همان‌طور که خود بالا می‌روند دیگران را هم با خود بالا می‌برند. به همین علت است که ارزش حضور این افراد مشخص می‌شود و باید به آن‌ها بها داد. همانا این افراد در همه جای دنیا به عنوان کارآفرین شناخته می‌شوند، که دارای ویژگی‌های خاصی هستند که ممکن است در دیگران نباشد. از سویی دیگر، کارآفرینی به عنوان پدیده‌ای نوظهور، به عنوان راهبردی برای حل مشکل بیکاری و ایجاد و خلق عرصه‌های تولید و خدمات به منظور رشد و پویایی و افزایش ثروت در جامعه به حساب می‌آید، لذا برای رشد و توسعه کشور در حال توسعه من جمله ایران یکی از نیازهای اساسی به شمار می‌رود. حال اینکه چگونه می‌توان از حضور این افراد (کارآفرینان) بیشتر استفاده کرد؟ و چگونه زمینه را برای آن‌ها مهیا کرد؟ و نیز چگونه می‌توان چنین افرادی را تربیت کرد؟ و در جامعه تکثیر نمود. و سؤالاتی از این دست، همه و همه در مقوله کارآفرینی می‌گنجد. در حقیقت کارآفرینی فراتر از یک بیان خاطرات و یا معرفی افراد و کارهای انجام شده توسط آن‌هاست. کارآفرینی یک علم است که از جنبه‌های مختلف اجتماعی و اقتصادی به آن باید پرداخته می‌شود. پاسخ به تمامی سؤالات مطرح شده و پرداختن دقیق به این موضوعات در کتاب حاضر آمده است. این کتاب سعی می‌کند تا با شیوه‌های علمی و عملی به مقوله کارآفرین و کارآفرینی

بپردازد و از آنجایی که مؤلفان این کتاب هر سه مدرس درس کارآفرینی هستند، سعی شده تا آنجایی که امکان داشته است کمبودهای علمی در این زمینه را با توجه به نیاز دانشجویان و فراگیران در این کتاب مرتفع کنند، لذا علاوه بر جامع بودن فصول کتاب، مطالبی ارزنده در قسمت پیوست‌ها آورده شده است. مطالب این کتاب به نحوی تألیف و تدوین شده است که علاوه بر پوشش تمامی مطالب در زمینه کارآفرینی و طرح کسب و کار، با سایر کتاب‌های مفید موجود در این زمینه متفاوت می‌باشد. این کتاب قابل استفاده برای اندیشمندان و اساتید این حوزه، کلیه‌ی محققین، مدرسان کارآفرینی، کارآفرینان، صاحبین صنایع و حرف و دانشجویان می‌باشد. به‌طوری که در فصل اول به تاریخ کارآفرینی در جهان و ایران و ارزیابی شاخص‌های دیده‌بان جهانی کارآفرینی در ایران پرداخته شده است. فصل دوم به خلاقیت و نوآوری به عنوان مهمترین ویژگی و اصل که بدون آن کارآفرینی معنا پیدا نمی‌کند ارائه گردیده است. فصل سوم به اصول و مبانی کارآفرینی اختصاص یافته است. فصل چهارم مطالب مربوط به مدیریت کسب و کار و کارآفرینی آورده شده است. طرح کسب و کار و کارآفرینی در فصل پنجم مطرح گردیده است. از آنجایی که نیمی از جمعیت کشور ما را زنان تشکیل می‌دهند، فصل ششم اختصاص به زنان و کارآفرینی دارد و سرانجام در فصل هفتم، پیوست‌های کارآفرینی از جمله: ضرورت آموزش کارآفرینی و معرفی رشته کارآفرینی در دانشگاه‌های کشور، اشتباهات رایج در بحث کارآفرینی، زندگی‌نامه کارآفرینان برتر داخل و خارج از کشور، اصول رزومه‌نویسی، همراه نمونه فرم آن، فرم و یک نمونه طرح کسب و کار، پرسشنامه‌های مرتبط با کارآفرینی، معرفی آدرس‌ها و لینک‌های اینترنتی در زمینه کارآفرینی و واژگان و اصطلاحات زبان انگلیسی در کارآفرینی آورده شده است.

امیدواریم که اساتید و صاحب‌نظران عزیز بر کاستی‌های این کتاب به دیده اغماض نگریسته، ما را از کمبودها و اشتباهات اجتماعی مطلع سازند. همچنین از دادن رهنمودهای سودمند دریغ نورزیده و در پر بار نمودن نوشته‌های این کتاب در چاپ‌های آینده ما را همراهی فرمایند. ما سعی داریم تا در نسخه‌های بعدی و عناوین دیگر و با پیوست‌های ویژه‌ی آن به طور اختصاصی به مقوله کارآفرینی در زمینه‌های صنعت، کشاورزی، خدمات و سایر حوزه‌های موجود بپردازیم و چنان‌چه شما خواننده محترم این کتاب، حاضر به همکاری با مجموعه ما باشید با خوشحالی و آغوش باز از حضور شما بهره‌مند خواهیم شد.

فرهاد خسروانی Khosravani.farhad@gmail.com

حامد صفاری Hamed saffary@gmail.com

علی معصومیان کلشتری Masumian.class@gmail.com

پانیز ۱۳۹۴